

MANS: Sporazumom sa Česima Vlada kupuje alibi za buduće odluke o TE

Komentari (0)

Verifikacijom međudržavnog energetskog sporazuma između Crne Gore i Češke koji će se sutra naći pred poslanicima, Vladi Crne Gore se daju odriježene ruke, ali i alibi od odgovornosti da nastavi sa realizacijom projekta drugog bloka termoelektrane u Pljevljima, uprkos činjenici da javnosti do sada nije ponuđen niti jedan solidan dokaz da je ovaj projekat ekonomski isplativ i da se realizuje u javnom interesu, saopštili su danas iz Mreže za afirmaciju NVO Sektora MANS.

Iz MANS-a su podsjetili da predlog međudržavnog sporazuma sa Česima, koji je Vlada dostavila poslanicima na izjašnjenje, predstavlja institucionalni okvir za realizaciju projekta izgradnje nove termoelektrane u Pljevljima, kao i da je u aprilu prošle godine ponuda češke kompanije Škoda Praha izabrana kao najpovoljnija za gradnju drugog bloka i usvajanje međudržavnog sporazuma omogućilo bi finalizaciju dogovora sa Škodom.

"Međutim, Vlada traži od poslanika da unaprijed daju "zeleno svjetlo" za realizaciju projekta drugog bloka, iako još nije dogovoren čitav niz spornih pitanja sa Česima, od kojih je ključni model finansiranja projekta, dok ni do danas iz Vlade nisu saopšteni pouzdani i precizni podaci o ukupnim troškovima izgradnje i funkcionisanja drugog bloka termoelektrane u Pljevljima, te koliki i kakav uticaj će taj projekat imati na zdravlje ljudi i životnu sredinu", navode iz MANS-a.

Kako ističu, odgovoran odnos izvršne vlasti prema sadašnjim i budućim generacijama građana Crne Gore podrazumijevao bi da Vlada prvo javno objavi studije o isplativosti investicije, a zatim organizuje najširu raspravu gdje bi građani i stručna javnost imali mogućnost da se izjasne o svim prednostima i nedostacima gradnje nove termoelektrane, pa tek na kraju finalizuje dogovor o gradnji.

"Umjesto toga, Vlada i Elektroprivreda Crne Gore, kao nosilac projekta, mjesecima "iza zatvorenih vrata" pregovaraju sa Škodom Praha o uslovima i modelu finansiranja drugog bloka i ogromna je opasnost da će biti dogovorena rješenja na štetu javnog interesa. Ovo posebno što se projekat drugog bloka tiče ne samo stanovnika Pljevalja, već svih crnogorskih građana jer će ga oni finansirati kroz račune za struju", dodaju iz MANS-a.

Pored toga, naglašavaju, ni nedavna Vladina studija o izvodljivosti projekta drugog bloka nije potvrdila njegovu ekonomsku isplativost.

"Tu studiju je za potrebe EPCG radila konsultantska kuća Deloitte, koja se na startu ogradila i saopštila da informacije koje su joj stavljene na raspolaganje sadrže i neproverene informacije, koje dalje nijesu provjeravane, te ne daje nikakvo mišljenje, niti sigurnost u pogledu prikazanih projekcija. Istraživački centar MANS-a je, na osnovu pojedinačnih parametara prikazanih u studiji Deloitte, prethodnih dana objavio da cijena električne energije mora porasti skoro četiri puta, odnosno 376 odsto do 2040. godine, da bi izgradnja drugog bloka termoelektrane bila isplativa", ističu iz Mreže za afirmaciju NVO Sektora.

Takođe, kako su kazali, iako su zvaničnici Vlade i predstavnici EPCG i Rudnika uglja ranije kao jedan od ključnih argumenata za izgradnju novog bloka iznosili da će investicija sačuvati radna mjesta u tim kompanijama, studija jasno pokazuje da će zbog racionalizacije troškova proizvodnje najmanje 450 zaposlenih u rudniku i termoelektrani ostati bez posla.

"Istovremeno, Vlada je finalnu odluku o tome po kojoj će cijeni Rudnik prodavati ugalj za rad nove termoelektrane i koliko će biti zaračunata marža, ostavila EPCG i Rudniku da je samostalno dogovore u daljim pregovorima. MANS je već ukazao da će od visine marže zavisiti zarada Rudnika, odnosno do koje mjere će biti zadovoljeni privatni interes kompanije A2A i premijerovog brata Aca Đukanovića, koji su pored države najveći akcionari u pljevaljskom rudniku", ističu iz MANS-a.

Iz te organizacije podsjećaju da će Evropska unija od 1. januara naredne godine zabraniti svojim članicama da finansiraju projekte izgradnje termoelektrana, pa se, kako kažu, Vladi Mila Đukanovića zbog toga očigledno žuri da bez kvalitetne rasprave i na "mala vrata" u crnogorskom parlamentu progura projekat izgradnje drugog bloka, koji bi bio potvrđen u parlamentu prije oktobarskih izbora i formiranja novog parlamentarnog saziva.

"Očekujemo da će poslanici imati odgovoran odnos prema ovom značajnom pitanju i pozivamo ih da odbace ovako serviran sporazum sa Česima, prije nego što sve relevantne informacije koje se tiču isplativosti i uticaja ovog projekta na zdravlje ljudi i životnu sredinu ne budu javno dostupne", zaključuju iz MANS-a.